

Groninger Blaarkop: verborgen schat

Uit Nederland ingevoerde zwartbonten legden in Amerika de basis voor het Holsteinras. Het kleine Nederland herbergt van oorsprong, naast het zwartbonte Fries-Hollandse ras, nog 3 melkveerassen. MRIJ en Lakenvelder (Dutch Belted) verschenen al in DBI. Nu is het tijd voor Nederland's verborgen schat: het Groninger Blaarkopras.

JORDEN STEGINK HAN HOPMAN

Een koppel historieke Blaarkoppen uit stal Meijenhorst in Midden-Nederland.

Kijkt u eens naar de foto. Wie geniet niet van een koppel grazende Groninger Blaarkoppen? China heeft de Reuzenpanda; Nederland de Blaarkop. 'Blaarkop' betekent kop met blaren; de zwarte of rode vlekken om de ogen. 'Groninger' verwijst naar Groningen, de Noord-Nederlandse provincie waar Blaarkoppen van oudsher het meest voorkwamen. Blaarkop was in Nederland tot de jaren '80 van de vorige eeuw, naast het Fries-Hollandse ras en MRIJ, een veel voorkomend ras. Nadat veel veehouders begonnen met een verdringingskruising met melkrijke Holsteinstieren, decimeerde het aantal Blaarkoppen met de rastypische dubbel-doelkwaliteiten en tevens unieke kleurpatroon.

ENTHOUSIAST

CRV, het grootste Nederlandse stamboek, telde afgelopen boekjaar 858 Blaarkoppen in de melkcontrole. Gemiddeld waren die goed voor nabij 6000kg melk 4.40%v 3.60%e. Blaarkop heeft geen eigen stamboek, maar wel 3 provinciale Blaarkopstudieclubs alsmede de landelijke Blaarkopstichting. Het enthousiasme en de liefde onder de leden voor het ras is groot; dit blijkt bijvoorbeeld uit de verhalen en foto's in "De Blaarkopper", de halfjaarlijkse nieuwsbrief van de Blaarkopstichting. Voorzitter van de Blaarkopstichting is Zwanet Faber. Zij vertelt dat Nederland zo'n 500 bedrijven telt die 1 of meerdere Blaarkoppen in de veestapel hebben. 'Afgelopen boekjaar was voor Blaarkop

een memorabel jaar vanwege 15% toename in het aantal inseminaties.' Groninger Blaarkoppen, in vergelijking met Holsteins genetisch volstrekt uniek, waren vanwege hun kaasproductiegeschiktheid en goede vleeskwiteit al populair tijdens de Nederlandse Gouden Eeuw (17de eeuw). Faber: 'De huidige Blaarkoppopulatie is klein. Blaarkopfokkers besteden derhalve veel aandacht aan het in stand houden van voldoende bloedspreiding. Bijzonder is overigens

'Bijzonder is dat binnen het Blaarkopras geen genetische afwijkingen voorkomen.'

dat binnen het Blaarkopras geen genetische afwijkingen voorkomen. Zelfs nu het ras bestaat uit een aantal duizend dieren, is nooit een genetisch defect gebleken.'

Iedere Nederlandse KI heeft sperma van Blaarkopstieren beschikbaar. Faber maakt melding van een toenemende belangstelling uit het buitenland. 'Phil Naylor van Cattle Genie verkoopt in Groot-Brittannië Blaarkopsperma van KI Samen. In Groot-Brittannië worden Blaarkopstieren gewaardeerd om hun uitstekende

bevruchtingsresultaten en de korte draagtijd; een Blaarkopkalf wordt 7 dagen eerder geboren dan een Holsteinkalf. Daarnaast wordt Blaarkopsperma geëxporteerd naar diverse andere Europese landen, Canada en Nieuw-Zeeland, terwijl CRV Blaarkopsperma heeft verkocht in de VS.'

ZELFREDZAAM

In Warmond, een plaats halverwege de Nederlandse steden Rotterdam en Amsterdam, melkt Theo Warmerdam op zuivelboerderij De Sophiahoeve 50 Blaarkoppen. Van de melkopbrengst produceert hij iedere dag boter en kaas. 'Ik gebruik vooral eigen stieren, die ik selecteer uit koeien die in mijn stal het beste voldoen. Vanwege de boter- en kaasproductie let ik daarbij sterk op de gehalten. Eén keer heb ik een stier gebruikt uit een Blaarkop die 70.000kg melk gaf in 8 lactaties. De dochters van deze stier zijn eveneens melkrijk, maar hebben wat lagere gehalten.' Gemiddeld produceren de in een loopstal gehuisveste Blaarkoppen op de Sophiahoeve 7000kg 4.20%v 3.70%e. 'Blaarkoppen zijn dankzij talrijke eigenschappen zeer geschikt voor bedrijven die strategisch kiezen voor lage kosten. Ze zijn niet super-melkrijk, maar wel sterk, vruchtbaar, zelfredzaam, weinig eisend qua rantsoen, benutten hun voer efficiënt, hebben sterke benen, produceren hoge gehalten, waarbij meerdere stieren drager zijn van kappa-caseïne-BB en bèta-caseïne-A2A2, en hebben geen erfelijke gebreken.' ●